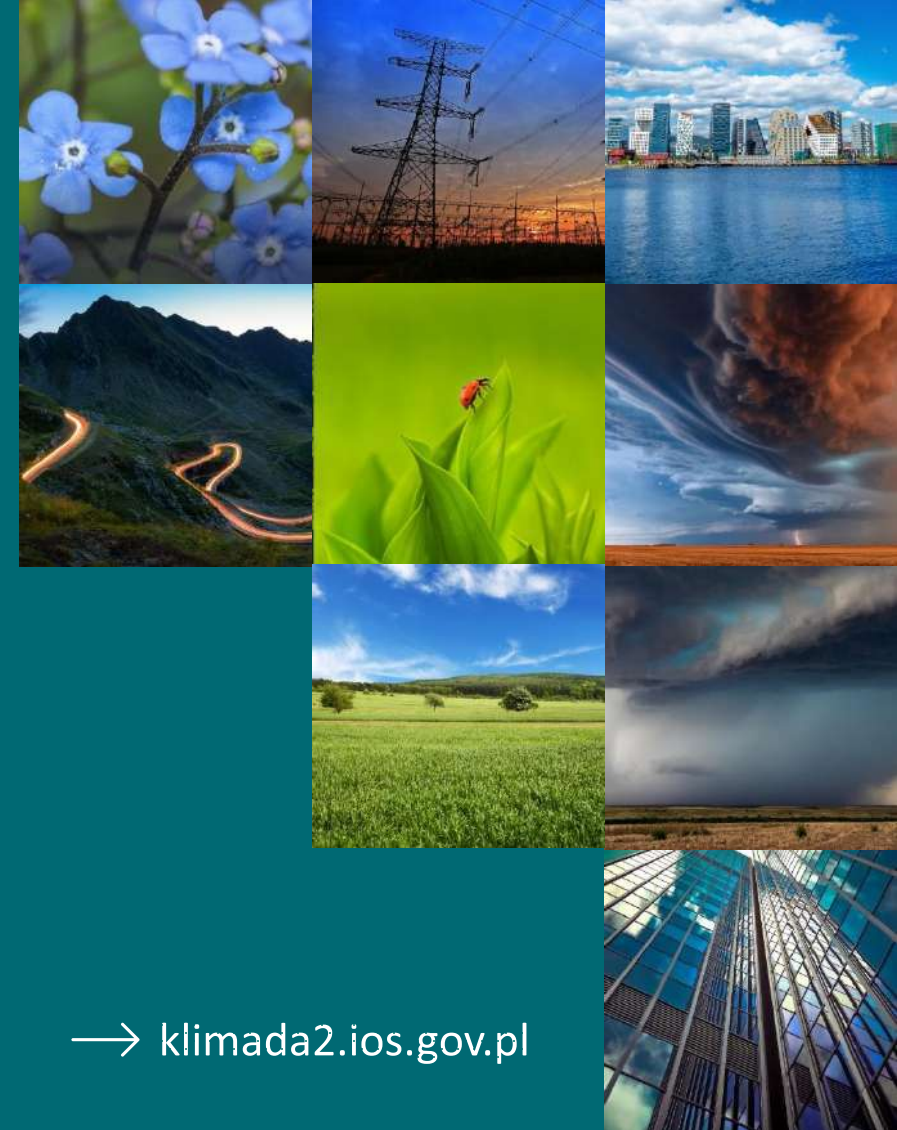

Klimada 2.0
BAZA WIEDZY O ZMIANACH KLIMATU

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń

→ klimada2.ios.gov.pl

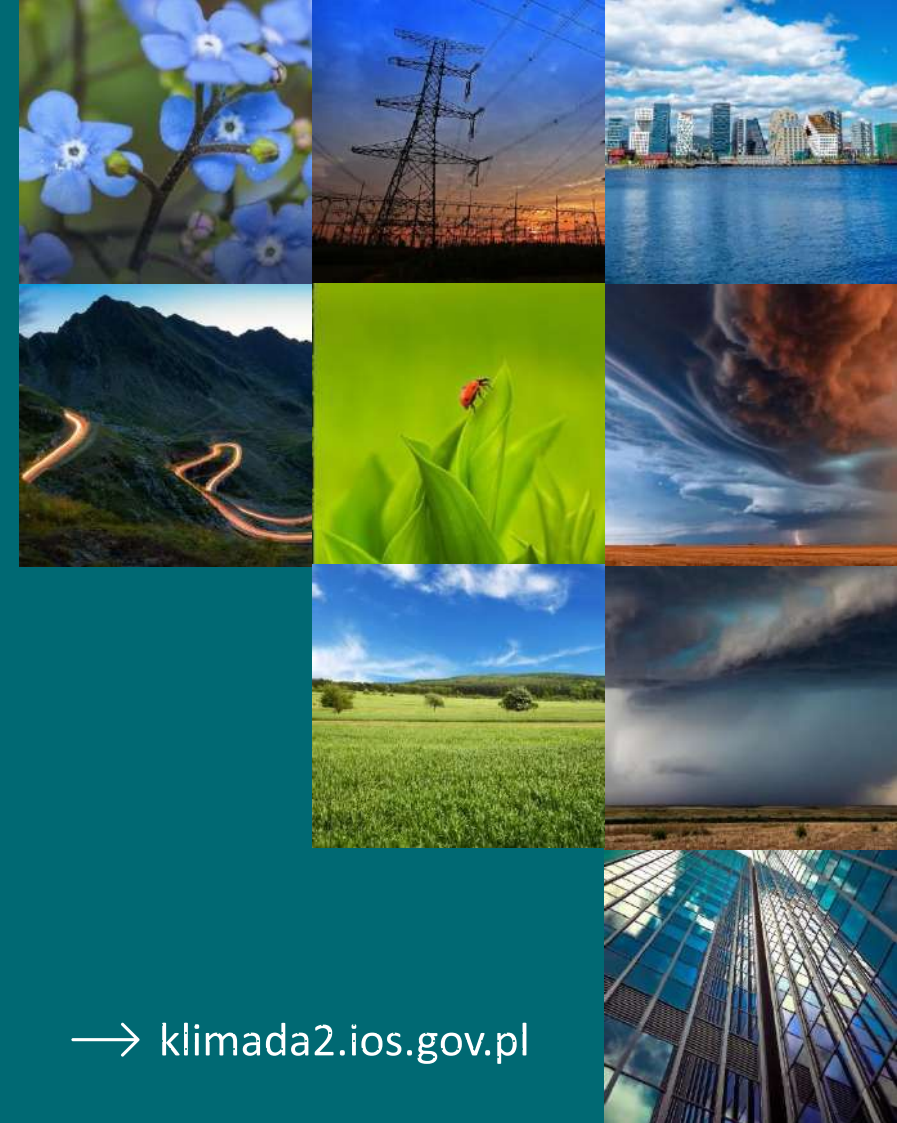

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Klimada 2.0
BAZA WIEDZY O ZMIANACH KLIMATU

Zrównoważony rozwój miast. Działania adaptacyjne w planowaniu przestrzennym

Jolanta Pawlak

→ klimada2.ios.gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Cz. 1. Podstawowe zasady planowania przestrzennego ujęte w nowych przepisach prawa

Cz. 2. Stan przestrzeni w Polsce i jego skutki

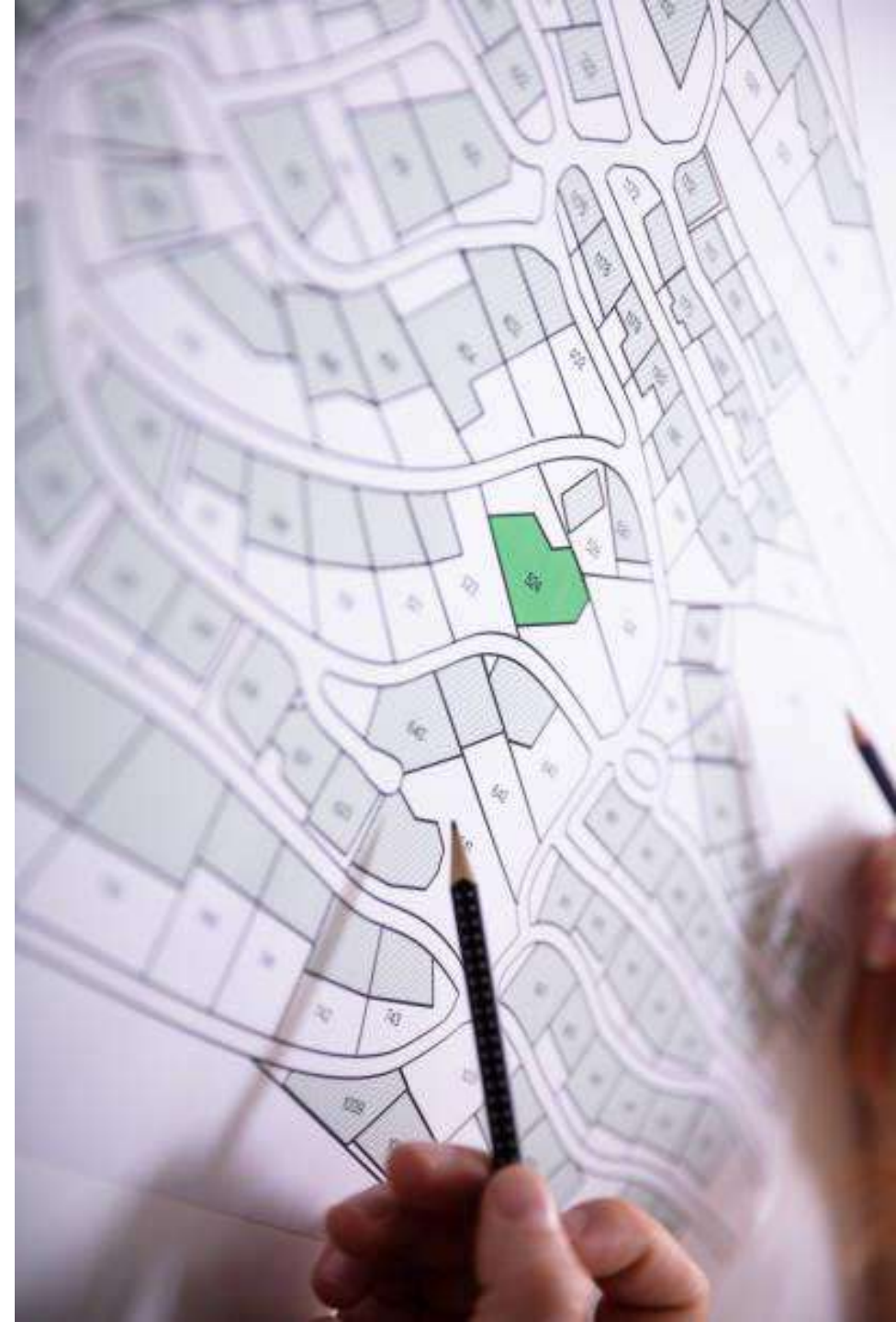
Cz. 3. Adaptacja do zmian klimatu w gminnych aktach planowania przestrzennego

- 25 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 977 t.j.) zmieniona na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1688) o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upzp) oraz niektórych innych ustaw)
- Kreowanie polityki przestrzennej gminy staje się przedmiotem **strategii rozwoju gminy** lub ponadlokalnego

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza nowe narzędzia planistyczne (1):

- **plan ogólny gminy** (akt prawa miejscowego), który ma być uchwalany obligatoryjnie dla całego obszaru gminy (do 1 stycznia 2026 r.), zastępuje studium gminne, określa m.in.: strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne, obszary uzupełnienia zabudowy (fakultatywnie) i zabudowy śródmiejskiej
- ustalenia zawarte w **planie ogólnym** są wiążące zarówno dla planów miejscowych jak i dla decyzji o warunkach zabudowy (wydawanych wyłącznie dla **obszarów uzupełnienia zabudowy**)

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza nowe narzędzia planistyczne (2):

- **zintegrowany plan inwestycyjny (ZPI)** – nowa forma planu miejscowego, zastępujący rozwiązania z tzw. specustawy mieszkaniowej, stosowany dla dowolnych inwestycji, sporządzany na wniosek inwestora
- **ZPI** uchwalany jest po przeprowadzeniu negocjacji i zawarciu umowy urbanistycznej zawierającej zobowiązania strony publicznej i inwestora, co ma przyspieszyć proces inwestycyjny
- uchwała „krajobrazowa” - gminy
- audyt krajobrazowy
- plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Decyzje o warunkach zabudowy:

- decyzje o warunkach zabudowy (WZ) będą mogły być wydawane **wyłącznie na obszarach uzupełnienia** zabudowy wyznaczonych w planie ogólnym i w oparciu o parametry w nim zawarte
- decyzje WZ będą ważne przez 5 lat od dnia, w którym staną się ostateczne, czyli tyle czasu inwestor będzie miał na uzyskanie np. pozwolenia na budowę lub rozpoczęcie realizacji inwestycji

Rejestr Urbanistyczny (RU) bazujący na danych przestrzennych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego- obowiązujący od 2026 r.:

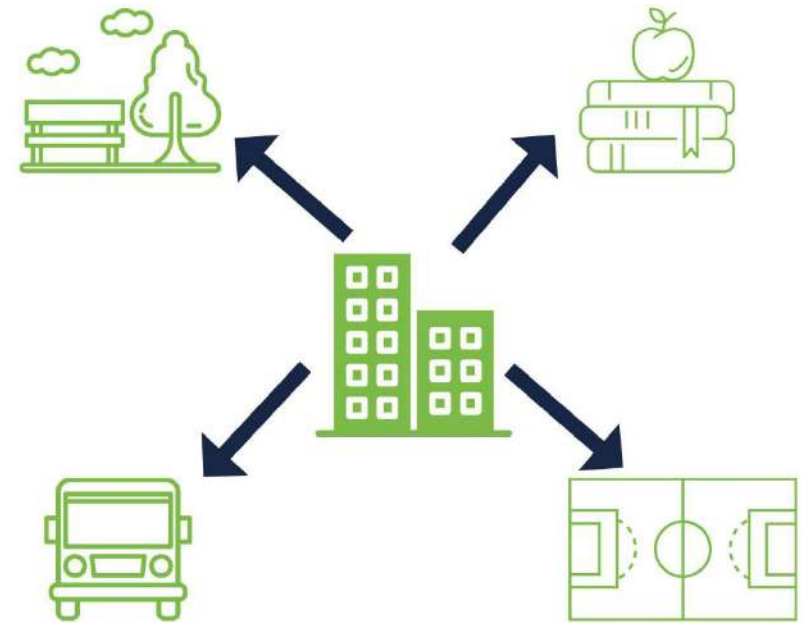
- ma być źródłem informacji i danych zawierającym m.in. dokumenty powstające w trakcie sporządzania aktów planistycznych, raporty z konsultacji społecznych, decyzje administracyjne związane z planowaniem przestrzennym

- W planie ogólnym gmina podzielona zostanie na strefy planistyczne – ustawa wymienia 13 takich stref (art. 13c)
- W strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową (1 – 3) należy uwzględnić obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy
- Najważniejszą częścią ustaleń stanowią **standardy urbanistyczne** dla poszczególnych stref oraz ustalania nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych

- **Standardy obligatoryjne:** maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy w strefach planistycznych i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
- **Standardy fakultatywne** określają dostępność infrastruktury społecznej takiej jak obiekty infrastruktury społecznej czy tereny zieleni publicznej
- Możliwość ustalenia zasad zapewnienia dostępu np. do szkoły, przedszkola, żłobka, podstawowej opieki zdrowotnej, biblioteki, domu kultury, domu pomocy społecznej, terenu sportu, przystanku publicznego transportu zbiorowego, placówki pocztowej, apteki a także posterunku policji lub posterunku jednostki ochrony przeciwpożarowej

Standardy zieleni zgodnie z nowelizacją upzp z 2023 r.:

- na mieszkańca w zależności od wielkości miasta - dla miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców, standard wynosić ma min. 10 m² na jednego mieszkańca
- odległość nieruchomości od obszaru zieleni publicznej o pow. min. 3 ha ma wynosić min. 1500 m lub jeśli będzie położona w odległości maks. 3000 m od obszaru zieleni publicznej o powierzchni minimum 20 ha.

Odległość liczona ma być jako droga dojścia ogólnodostępną trasą dla pieszych od granicy tej działki do granicy obszaru zieleni publicznej.

Które osiedla nie mają dostępu do zieleni

- lasy naturalne
- lasy naturalne w zasięgu do 1200 m
- urządzone tereny zielone
- urządzone tereny zielone w zasięgu do 1200 m
- osiedla poza standardem dostępności do zieleni

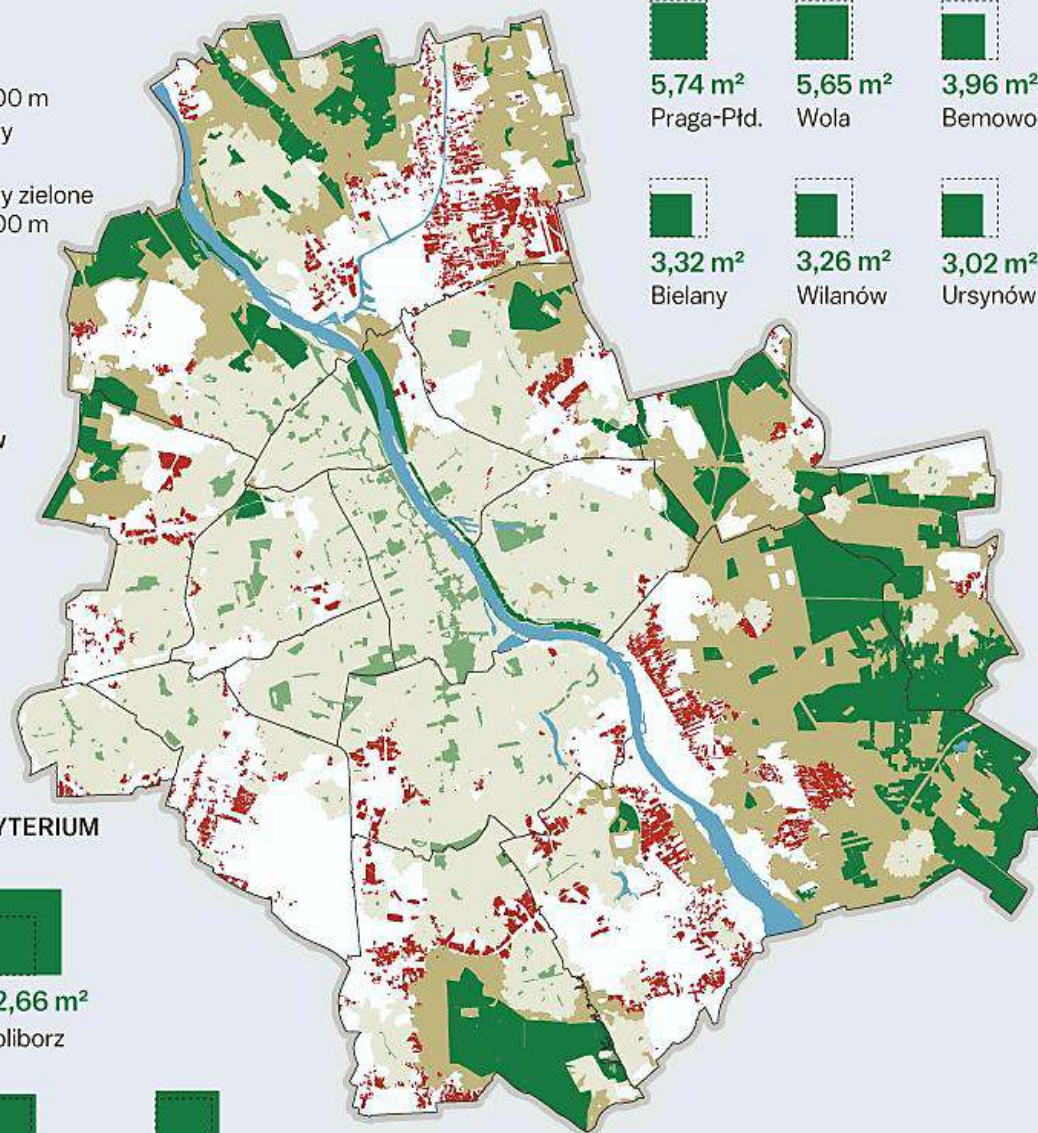
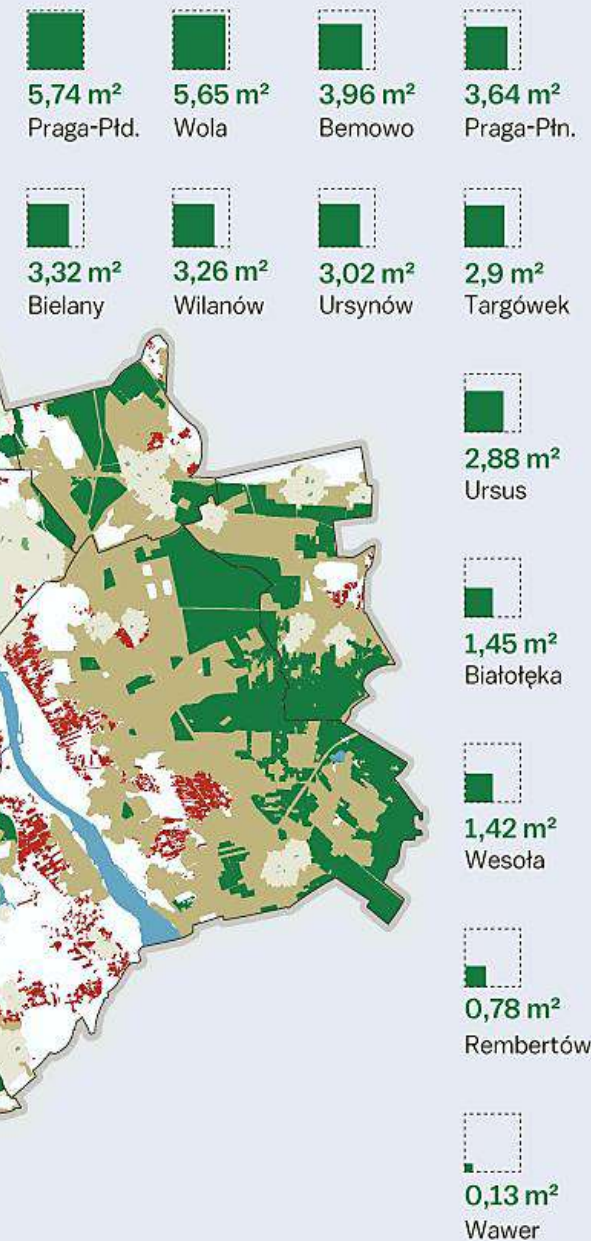
Powierzchnia parków i zieleniec przypadająca na jednego mieszkańca

6 m²
strategia #Warszawa2030

DZIELNICE SPEŁNIAJĄCE KRYTERIUM

DZIELNICE NISPEŁNIAJĄCE KRYTERIUM

W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się (**art.1 ust.2** upzp) m.in.:

- walory... krajobrazowe
- wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych
- wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia
- potrzeby interesu publicznego
- potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej
- zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody do celów zaopatrzenia ludności
- potrzeby zapobiegania poważnym awariom i ograniczania ich skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska

W planie ogólnym uwzględnia się uwarunkowania rozwoju przestrzennego (art. 13b upzp) m.in.:

- politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy
- ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa
- formy ochrony przyrody i ich otuliny
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pas o szerokości 50 m od stopy wału
- tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi i tereny gdzie występują te ruchy
- strefy ochronne ujęć wody
- obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych
- tereny górnicze i udokumentowane złoża kopalin...

W planie ogólnym uwzględnia się uwarunkowania rozwoju przestrzennego, m.in.:

- obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji
- zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej
- rekomendacje i wnioski z audytu krajobrazowego oraz krajobrazy priorytetowe
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej (zgodnie ze standardami dostępności), transportowej i technicznej
- predyspozycje i ograniczenia wynikające z opracowania ekofizjograficznego według wymagań **Prawa ochrony środowiska** (art. 72 ust. 1-3)
- Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie

Prawo Ochrony Środowiska, (Dz.U.2022.0.2556 t.j. ze zmian.)

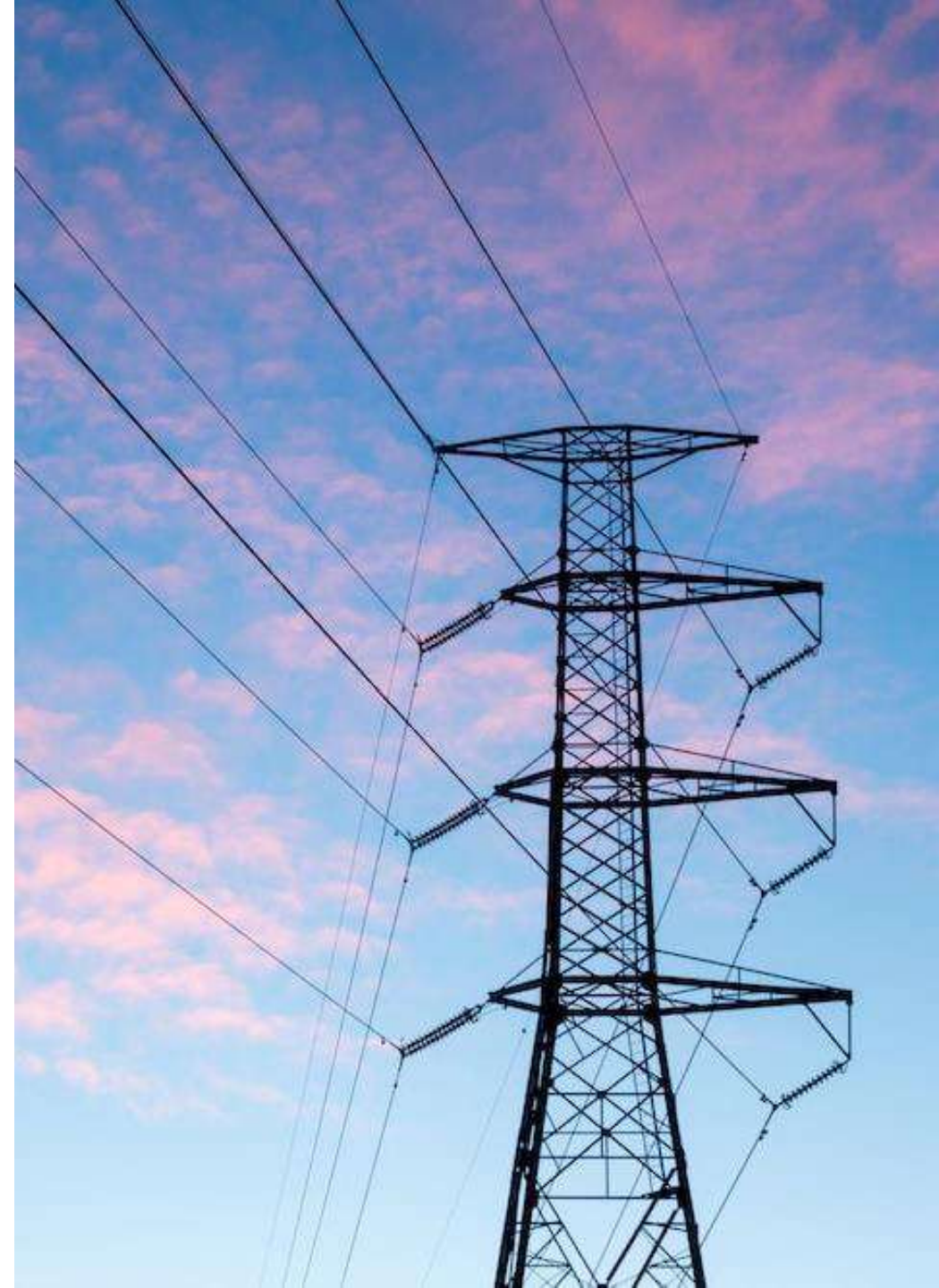
Dział VII. Ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji -
art. 71

- **Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska** stanowią podstawę sporządzania i aktualizacji ... planów zagospodarowania przestrzennego województw, **planów ogólnych gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**
- W planach ogólnych gmin i planach miejscowych w szczególności określa się rozwiązania niezbędne do:
 - zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń
 - zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami
 - przywracania środowiska do właściwego stanu

Prawo Ochrony Środowiska, (Dz.U.2022.0.2556 t.j. ze zmian.)

Dział VII. Ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji - art. 71

- W planach ogólnych gmin i planach miejscowych, w szczególności ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie **optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska**
- Przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego **walorów krajobrazowych**

W planach ogólnych gmin i planach miejscowych, w szczególności określa się rozwiązania niezbędne do:

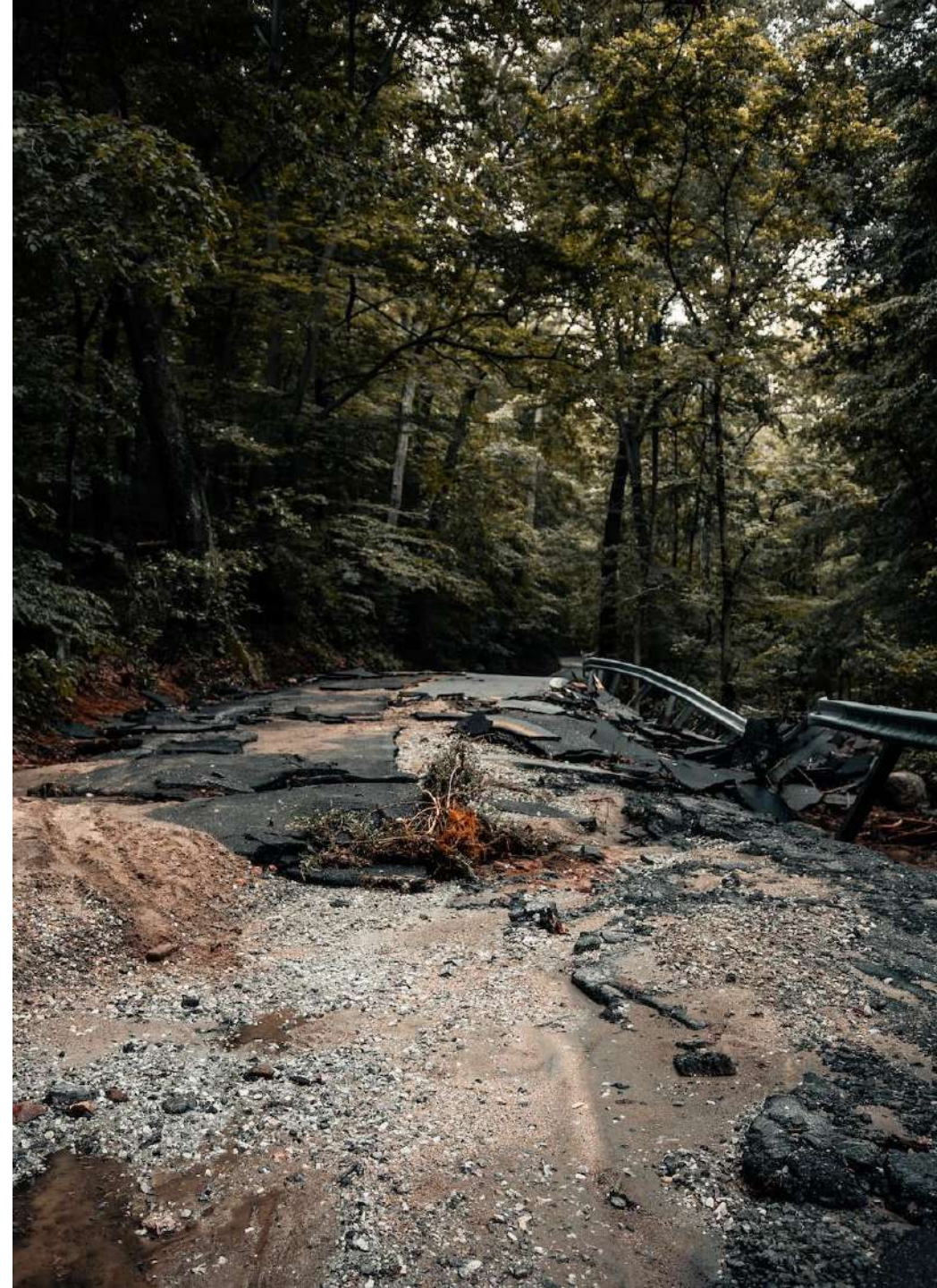
- **zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń** – zasada prewencji (przezorności w planowaniu)
- **zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami** – zasada konserwacji
- **przywracania środowiska do właściwego stanu** – zasada restytucji

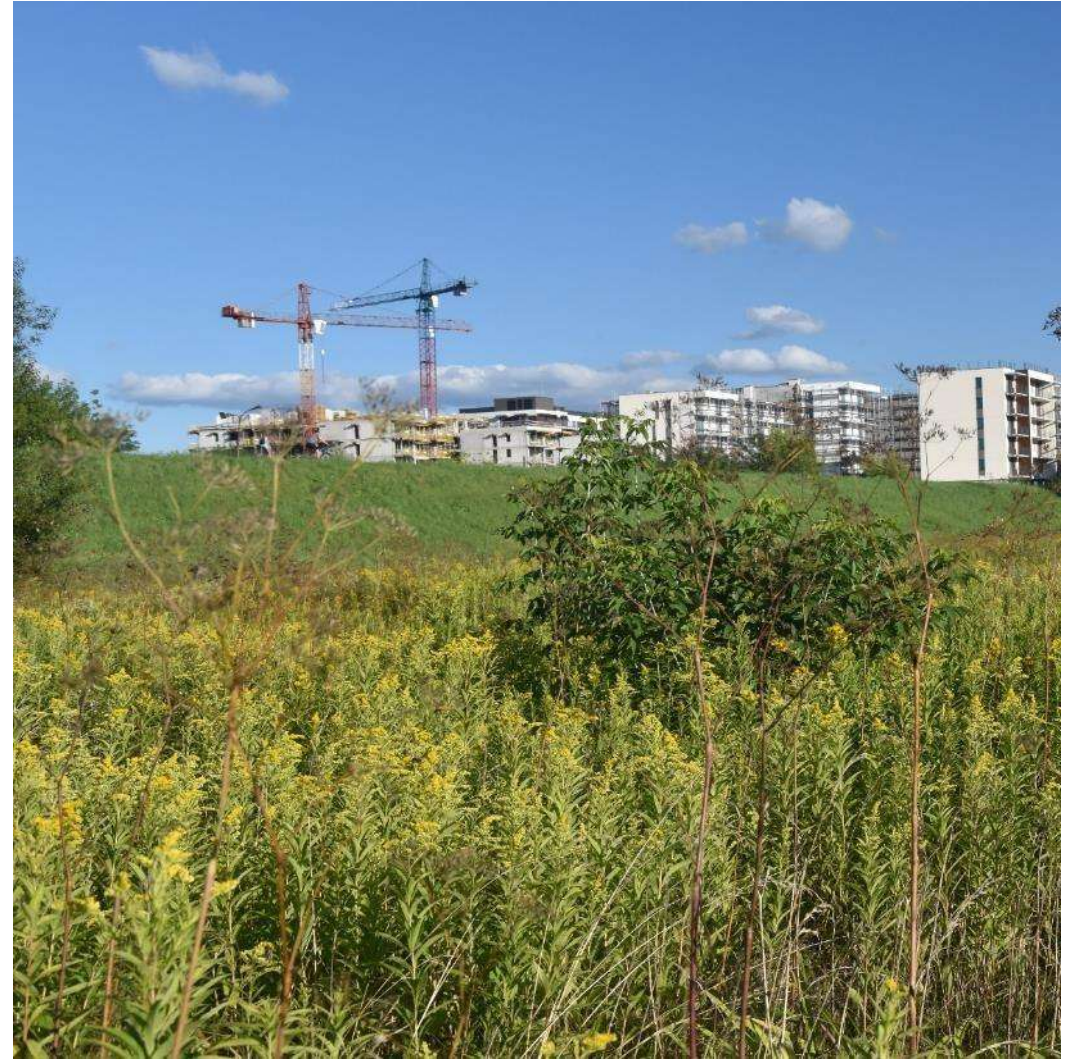
Zasada prewencji (i przezorności w planowaniu przestrzennym)

Art. 6 Poś

- Kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do **zapobiegania** temu oddziaływaniu.
- Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się **przezornością**, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze (uniknąć strat i szkód)
- Spełnienie wymagań **zasady prewencji i przezorności** sprawdza się w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

- **Zasada konserwacji** polega na zachowaniu i ochronie równowagi przyrodniczej oraz zapewnieniu ochrony elementów przyrodniczych przed degradacją, a także zapewnienie ochrony przed zanieczyszczeniami
- **Równowaga przyrodnicza** to stan, w którym... istnieje równowaga we wzajemnym oddziaływaniu: człowieka, składników przyrody żywej i układu warunków siedliskowych tworzonych przez składniki przyrody nieożywionej (art. 3 pkt 32 Poś)

Fot. Nowa zabudowa wielorodzinna w bezpośrednim sąsiedztwie tarasu zalewowego Wisły i wałów przeciwpowodziowych (Gołędzinów)

Zasada restytucji - przywracania środowiska do właściwego stanu

- Wiążą się z nią ustalenia mające na celu przywrócenie elementów przyrodniczych do stanu właściwego lub zgodnego z prawem oraz możliwość przeprowadzenia działań polegających na odtworzeniu pierwotnego stanu środowiska
- Restytucja obejmuje działania mające na celu zapewnienie osobnikom zagrożonych gatunków odpowiednich warunków do życia i rozmnażania.

 Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

 Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

 Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt: Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania; Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

RENATURYZACJA WÓD

PODRĘCZNIK DOBRYCH PRAKTYK
RENATURYZACJI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

KRAKÓW, KWIECIEŃ 2020

https://www.researchgate.net/publication/345154654_Podrecznik_dobrych_praktyk_renaturyzacji_wod_powierzchniowych

Art. 72 Poś:

1. Ustalenia planu ogólnego oraz mpzp zapewniają warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. przez:

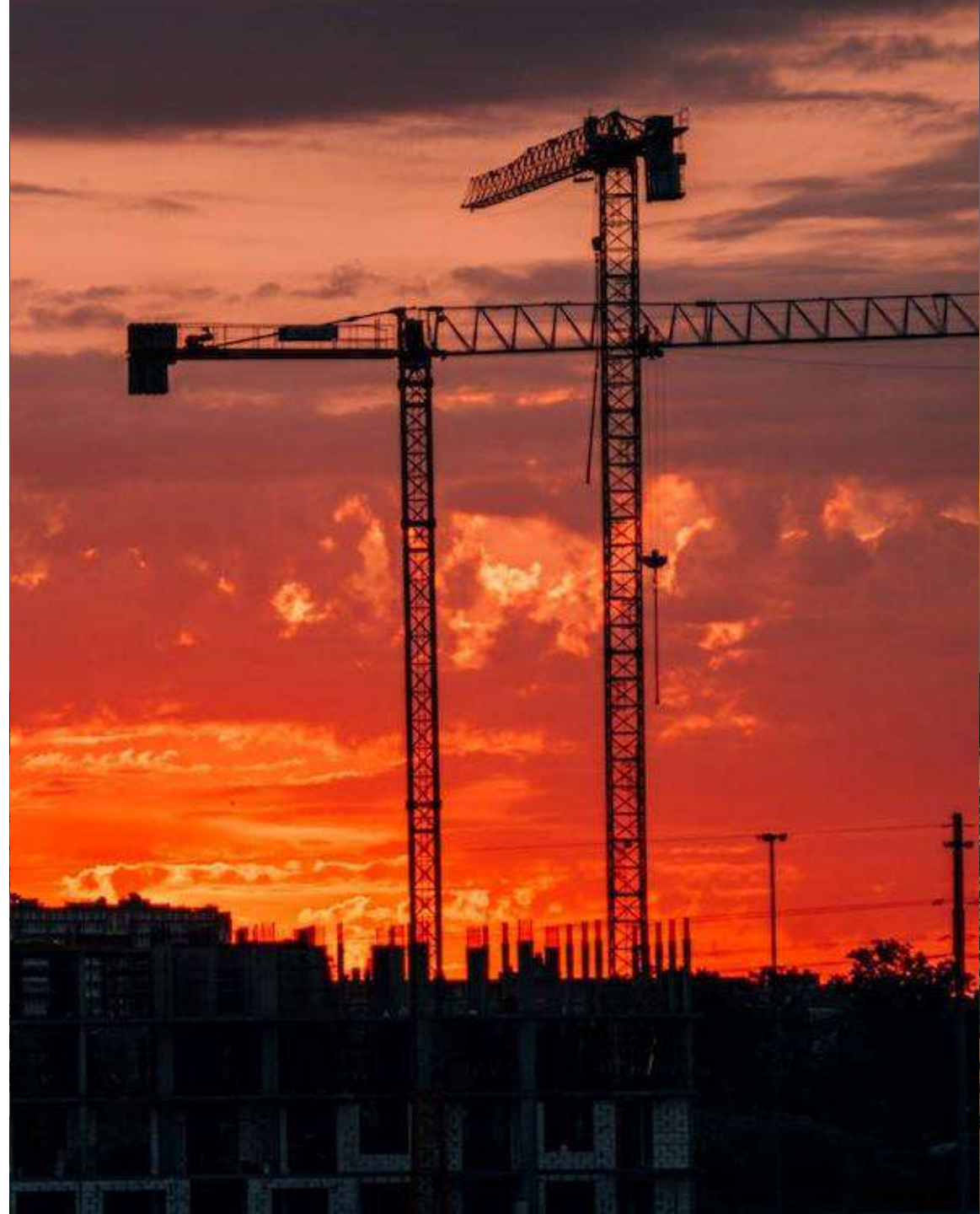
- kompleksowe rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem **gospodarki wodnej**, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni
- uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania **ruchom masowym ziemi** i ich skutkom
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i **warunków klimatycznych**
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi

Art. 72 Poś:

2. W mpzp, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia (**konserwacja** i **restytucja**).

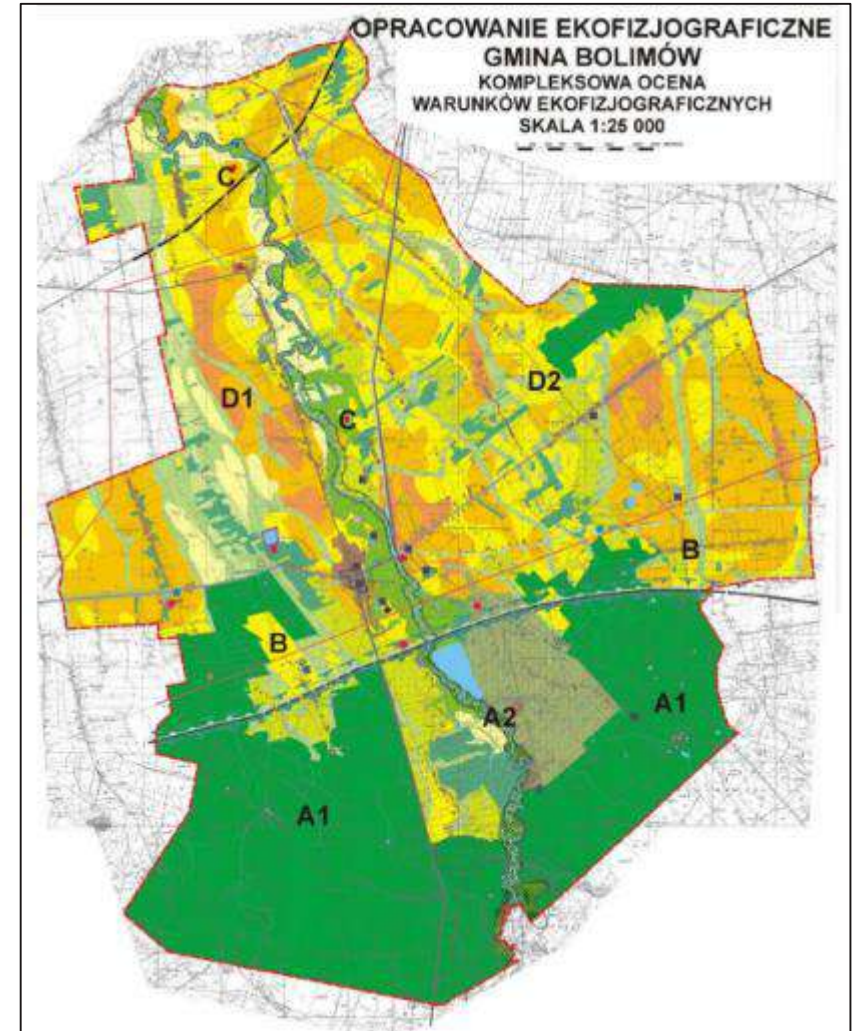
3. Dla obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi zasady kształtowania zagospodarowania określa się w strategii rozwoju gminy lub rozwoju ponadlokalnego, a w mpzp sposób zagospodarowania tych obszarów (**restytucja**)

Art. 72 Poś:

Powyższe wymagania (1, 2, 3), określa się na podstawie **opracowań ekofizjograficznych**, stosownie do rodzaju sporządzanego dokumentu, cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań.

Przez opracowanie ekofizjograficzne rozumie się dokumentację sporządzaną na potrzeby planu ogólnego gminy, mpzp oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym planem i ich wzajemne powiązania.

Opracowanie ekofizjograficzne - obligatoryjne

- Rodzaje opracowań i szczegóły ich zakres zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. nr 155, poz. 1298)
- Przewidziana jest zmiana tego rozporządzenia

- **Prognozę oddziaływania na środowisko** wykonuje się do projektu i zmiany planu ogólnego gminy, mpzp i planu wojewódzkiego, które wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
- Prognoza ma na celu przedstawienie przewidywanych skutków realizacji ustaleń planu na środowisko, w tym także na zdrowie ludzi
- W prognozie oceniany jest przede wszystkim wpływ proponowanych do realizacji rozwiązań przestrzennych i standardów urbanistycznych na jakość i zasoby środowiska – w tym także na warunki klimatu lokalnego

OBWIESZCZENIE
o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany

**Od 19 grudnia 2022
do 9 stycznia 2023**

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Miasta i Gminy Wolbrom**
wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
wykonaną w ramach strategicznej
oceny oddziaływania na środowisko

Klimada 2.0
BAZA WIEDZY O ZMIANACH KLIMATU

→ klimada2.ios.gov.pl

